

Boekverslag Lijmen (Willem Elsschot)

Hanneke van Herk

© havovwo.nl (juli 2003)

Titel Lijmen
Auteur Willem Elsschot



Beschrijvingsopdracht:

Motivatie boekkeuze:

Ik heb dit boek gekozen, omdat het in de lijst achterin het Laaglandboek stond en omdat er op de achterkant stond dat het een grappig boek was. Meneer Maas heeft toen aangeraden om Lijmen te lezen en niet Het Been.

Samenvatting van de inhoud:

Het boek gaat over een man die de directeur is van het Algemeen Wereldtijdschrift voor Financiën, Handel, Nijverheid, Kunsten en Wetenschappen en directeur van het Museum van Inlandse en Uitheemse Voortbrengselen. Deze man, Boorman, schrijft in z'n eentje het complete tijdschrift en doet net alsof het een heel belangrijk tijdschrift is.

Boorman gaat naar een firma toe en lijmt deze, zodat hij een artikel in het wereldtijdschrift plaats en verkoopt dan tijdschriften aan de firma. Laarmans wordt ingeschakeld om de opvolger van Boorman te worden, hij moet eerst leren hoe je het tijdschrift maakt en hoe je moet lijmen en dan gaat Boorman met pensioen. Laarmans moet eerst zijn naam veranderen in Teixeira de Mattos, maar later moet hij toch weer gewoon Laarmans heten.

Uitgewerkte persoonlijke reactie:

Onderwerp:

Het onderwerp van dit boek is het bedrog van mensen. Boorman heeft zelf een hekel aan bedrog, want hij ontmaskert de Korthals XIV en de Korthals XV en zorgt ervoor dat de eigenaar van de Korthals tijdschriften van hem koopt. Maar zelf bedriegt hij ook mensen, door het wereldtijdschrift een belangrijk tijdschrift te doen lijken. Ik vind dit wel een boeiend onderwerp, want het hele verhaal draait om dit bedrog en het verhaal boeit me soms wel.

Ik had geen verwachtingen over dit onderwerp, want het ligt niet in mijn belevingswereld.

Het onderwerp wordt niet zo goed uitgewerkt door de schrijver, je hebt pas heel laat door dat het tijdschrift niet echt bestaat en dat alles bedrog is. Dit is de bedoeling van het boek, want zo maak je mee wat de firma's die bedrogen worden, meemaken. Maar ik vond dat het boek er heel verwarrend door werd.

De visie op het bedrog is een positieve visie. Bedrog is niet erg, zolang mensen er niet achter komen. Boorman doet alles om geld te verdienen. Ik ben het niet met deze visie eens, want ik vind het gemeen om mensen op te lichten om zelf veel geld te verdienen.

Gebeurtenissen:

De belangrijkste gebeurtenis van het boek is het moment waarop Laarmans Boorman ontmoet. Daardoor wordt Laarmans ook betrokken bij het Algemeen Wereldtijdschrift en begint het hele verhaal.

De gebeurtenissen spelen de belangrijkste rol in het verhaal, want de gedachten van de personages worden helemaal niet besproken. Ik vind dit wel jammer aan het verhaal, want zo weet je nooit wat Laarmans precies denkt van het bedrog.

De gebeurtenissen vloeien logisch uit elkaar voort, er gebeuren geen dingen die niet logisch zijn. Er is veel samenhang tussen de gebeurtenissen.

Ik vind de gebeurtenissen niet spannend, maar ze boeien me wel. Er gebeurt niet veel opzienbarendst, maar alles wordt tot in detail beschreven, zodat je midden in het verhaal zit.

De gebeurtenis die de meeste indruk op mij heeft gemaakt, is het moment waarop Boorman mevrouw Lauwereyssen dwingt te betalen voor de tijdschriften die ze heeft besteld, terwijl hij weet dat zij dit nooit kan betalen. Ik vind het gemeen van Boorman want hij licht een arme vrouw op.

De gebeurtenissen konden me af en toe niet goed boeien, want ze worden zo tot in detail besproken, dat het niet makkelijk doorleest. Dit vond ik jammer aan het boek.

Boekverslag Lijmen (Willem Elschot)

Hanneke van Herk

© havovwo.nl (juli 2003)

Personages:

Ik vind niet dat de hoofdpersoon, Boorman, een held is. Want hij licht mensen op om er zelf beter en rijker van te worden. En de andere hoofdpersoon, Laarmans, vind ik ook geen held, want hij loopt gewoon achter Boorman aan zonder een eigen mening te hebben.

De karaktereigenschappen van de hoofdpersonen worden niet erg duidelijk beschreven, je leert ze niet goed kennen. Er wordt nooit beschreven wat de hoofdpersonen nou echt denken, dus de gedachten en gevoelens zijn nogal oppervlakkig geschreven.

Ik vind de personages niet zo levensecht, omdat het boek al zo oud is. De personages denken en handelen voor mijn gevoel heel ouderwets en ik kan me niet voorstellen dat iemand zo nu nog zou doen.

Ik kan me niet zo goed in de personages verplaatsen en dit vind ik wel jammer, want je komt zo niet goed in het verhaal. Alleen door de gebeurtenissen zou het boek boeiend moeten zijn, maar de gebeurtenissen zijn helemaal niet spannend.

Ik vind Laarmans en Boorman niet sympathiek, omdat ze mensen oplichten om er zelf beter van te worden. Dus ik keur dit gedrag af. Ik vind dit gedrag dan ook niet begrijpelijk, want ik kan me niet voorstellen dat je alles over hebt voor geld.

De personages reageren niet voorspelbaar, Boorman gaat bijvoorbeeld zomaar binnen bij een bedrijf en probeert ze te lijmen.

Opbouw:

Ik vind het verhaal best ingewikkeld van opbouw. Want eerst komt er een hoofdstuk dat ik tijdens het verhaal niet snapte, maar na het hele verhaal valt dit wel op z'n plaats. Verder had ik pas vrij laat door dat Boorman een oplichter was.

Ik vind het verhaal niet spannend, omdat er geen spannende gebeurtenissen in zitten.

Het grote verhaal is één grote flashback, Laarmans vertelt aan een oude bekende hoe hij Boorman heeft leren kennen en wat hij geleerd heeft. Dit maakt het verhaal heel verwarrend, dus ik vond dit niet mooi aan het boek.

Je ziet alle gebeurtenissen door de ogen van Laarmans, behalve het eerste en het laatste hoofdstuk. Ik vond dit wel goed aan het verhaal, want anders zou het verhaal nog ingewikkelder geworden zijn.

Er zijn weinig vragen aan het eind van het boek. De problemen zijn opgelost en eigenlijk is het aan het einde wel voorspelbaar hoe het verhaal door zou kunnen gaan.

Het boek boeide me pas na een paar hoofdstukken, omdat ik het boek toen pas ging snappen.

Taalgebruik:

Ik vond het taalgebruik in het boek best lastig, omdat het heel ouderwets is. Er komen hele moeilijke, lange zinnen voor in het boek, die ik soms nog een keer moest lezen om ze te begrijpen. Er worden ook veel ouderwetse woorden gebruikt en er wordt veel Frans gebruikt in het boek, dit vond ik lastig om steeds te vertalen.

Er zitten veel dialogen in het boek en dit vond ik wel mooi, want zo werd het verhaal wat makkelijker om te lezen en iets levendiger.

Soms leverde de tekst in eerste instantie problemen op, maar als ik het stukje dan nog eens overlas of verder las, dan snapte ik meestal wel wat er bedoeld werd.

Het taalgebruik paste wel heel goed bij de personages, want ik vond het een beetje ouderwetse, suffige mannen.

Voorlopig eindoordeel:

Ik vond het boek niet zo heel erg leuk. Het boek boeide me pas na een paar hoofdstukken, omdat ik het niet zo goed snapte, omdat de opbouw en het verhaal nogal verwarrend waren.

Er zitten geen spannende gebeurtenissen in het boek en omdat er geen gevoelens besproken worden krijg je geen goed beeld van de karakters van de hoofdpersonen. Daarom vond ik het boek ook wel een beetje saai.

Ik kon me niet zo goed identificeren met de hoofdpersonen en het onderwerp, dus ik vond het niet zo leuk om dit boek te lezen en moest soms worstelen om door te lezen.

Het taalgebruik vond ik best lastig, dus daarom moest ik soms helemaal worstelen om door het verhaal te komen.

Boekverslag Lijmen (Willem Elschot)

Hanneke van Herk

© havovwo.nl (juli 2003)

Verdiepingsopdracht:

Titelverklaring:

Het boek heet Lijmen, omdat Boorman mensen probeert te lijmen om tijdschriften te kopen. Hij zorgt er eerst voor dat de mensen hem aardig vinden, doordat hij interesse toont in hun bedrijf, hij schrijft een verhaal en maakt foto's. En dan zorgt hij ervoor dat de mensen te veel tijdschriften kopen dan ze eigenlijk kunnen betalen. Deze hele actie wordt door Boorman lijmen genoemd en Laarmans moet het ook gaan leren.

Structuur:

Geleding: Het boek is opgebouwd uit een aantal hoofdstukken, deze hoofdstukken hebben allemaal een naam die past bij wat er in dat hoofdstuk gebeurt. Elk hoofdstuk beschrijft een nieuwe, kleine gebeurtenis.

Verhaallijnen: Het verhaal bestaat uit 2 verhaallijnen, de eerste verhaallijn is het eerste en het laatste hoofdstuk. Dit is een gesprek van Laarmans met een oude bekende over hoe het met hem gaat. Dan komt de tweede verhaallijn, dit is het verhaal dat Laarmans vertelt aan de oude bekende, dus het verhaal van het lijmen en van Boorman. En dan komt de eerste verhaallijn weer terug en daar wil Laarmans de oude bekende gaan opleiden om ook te gaan lijmen. De eerste verhaallijn gebeurt dus nu en de tweede verhaallijn is in het verleden geweest.

Begin/Einde: Het verhaal begint post rem. Je valt midden in een gesprek dat Laarmans voert, hij vertelt een heel verhaal over alles wat er met hem gebeurd is en dan kom je weer terug bij het gesprek met de oude bekende en begrijp je het begin. Aan het einde is het hele probleem opgelost en blijf je met weinig vragen zitten. Het is dus een gesloten einde.

Vertelsituatie:

Er is in dit boek sprake van een ikvertelsituatie. Laarmans is de hoofdpersoon die het hele verhaal persoonlijk vertelt aan een oude bekende. De hoofdpersoon is niet onbetrouwbaar, want hij vertelt niet over gevoelens of gedachten. Maar hij beschrijft de gebeurtenissen letterlijk zoals ze gebeuren. Hij herhaalt letterlijk gesprekken van hem met Boorman. Dus hij verzint geen gebeurtenissen.

Thematiek:

Het thema van dit boek is bewondering voor een "belangrijk" persoon. De motieven daarvoor zijn het bedrog, de gehoorzaamheid en de aanbidding. Laarmans heeft veel respect voor Boorman, omdat hij zich voordoeft als een belangrijk persoon. Laarmans heeft het er zelfs voor over om arme mensen te bedriegen, zodat hij ook kan worden zoals Boorman. Hij is heel gehoorzaam naar Boorman toe en aanbidt hem min of meer. Als hij zijn naam moet veranderen van Boorman, doet hij dat ook meteen. Hij luistert dus heel goed naar hem en is er trots op dat hij Boorman mag opvolgen. Hij vertelt dit hele verhaal dus ook heel trots aan de oude bekende.

Er zit geen duidelijk leidmotief in dit verhaal. Er is geen voorwerp dat steeds terugkomt en een bepaalde betekenis heeft.

Relatie met literaire stromingen:

Ik heb een aantal bronnen geraadpleegd als secundaire literatuur, in "Perspectief: Nederlandse Literatuur" van Steven van Kampen wordt Willem Elsschot omschreven als een schrijver van de Nieuwe Zakelijkheid. Als reden daarvoor wordt gegeven: "Heel nuchter, koel en zakelijk komt de tekst op ons af." en "Nieuwe zakelijkheid; opsomming in korte zinnestjes leidt tot saaiheid.". Ik ben het wel eens met deze omschrijving, ook omdat het verhaal heel objectief en journalistiek wordt verteld.

In "Synthese" van Geertrui Marks-van Lakerveld en in "Nederlandse Literatuur in een Notendop" van Annette Portegies en Ron Rijghard wordt helemaal geen relatie met literaire stromingen aangetoond. Als reden daarvoor wordt opgegeven: "Elsschot was eveneens een zakenman, die een indringend oeuvre opbouwde buiten de literaire modes en groepsvormingen om.". Ik ben het niet eens met deze mening, omdat ik vind dat Elsschot wel degelijk bij een bepaalde stroming hoort, namelijk de Nieuwe Zakelijkheid.

Boekverslag Lijmen (Willem Elschot)

Hanneke van Herk

© havovwo.nl (juli 2003)

Evaluatie:

Ik vond het boek niet zo heel erg leuk om te lezen. Er gebeurt weinig en als er dan een keer iets gebeurt, wordt dit heel zakelijk en objectief besproken. Er komen helemaal geen gevoelens naar voren in het boek. Dit vond ik erg jammer, want het lijkt alsof de personages robotten zijn die niet zelf kunnen denken. Mijn eerste oordeel over het boek is dus niet veranderd. Ik snap nu wel dat de manier van vertellen bij het thema en de stijl hoort, maar daarom vind ik het boek niet mooier of beter.

Ik ben best tevreden over mijn opdracht, ik heb er genoeg tijd aan besteed en ik denk dat alles ook wel redelijk klopt. Door de verdiepingsopdracht ben ik het boek steeds beter gaan begrijpen, dus ik denk dat ik de opdrachten ook allemaal goed heb begrepen.

Ik heb een aantal keren op moeten zoeken wat er precies bedoeld werd met een opdracht, maar ik denk dat ik de stof toch goed genoeg beheerste om een goede opdracht te maken.

Ik vond het maken van deze verdiepingsopdracht dus ook niet zo heel erg moeilijk.